

วิธีดำเนินงาน การรวบรวมข้อมูลและการสร้างสถานการณ์จำลอง

ลำดับขั้นในการดำเนินงาน

1. การเตรียมการ

1.1. กำหนดปัญหา ความมุ่งหมายในการวิจัย ขอบเขตและคำจำกัดความในการวิจัย ตลอดจนผลซึ่งคาดว่าจะได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้

1.2. ศึกษาประวัติความเป็นมาของการสร้างสถานการณ์จำลองและประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาของสถานการณ์จำลองกำหนดสภาพการลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ตั้ง ตลอดจนสภาพและสังคมที่โรงเรียนตั้งอยู่ กำหนดตัวครู นักเรียน (ดังปรากฏในคู่มือครู)

1.3. ศึกษาประวัติความเป็นมาของสื่อชุดประกอบคำบรรยาย วิธีการสร้างสื่อชุดประกอบคำบรรยาย การใช้สื่อชุดประกอบคำบรรยาย

1.4. ศึกษาประวัติความเป็นมาของโทรทัศน์ บทบาทของโทรทัศน์ในวงการศึกษาวีซีผลิตรายการ โทรทัศน์ ตลอดจนประโยชน์ของ เทปบันทึกภาพ

1.5. ศึกษาวิธีการเขียนบรรยายเรื่อง การวางแผนการเขียนเรื่องประกอบปัญหา

1.6. ศึกษาวิธีการเขียนการแสดงบทบาท และประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงบทบาท

2. ขั้นเตรียมผลิตสถานการณ์จำลอง

2.1. ศึกษาถึงปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ด้วยวิธีศึกษาจากหนังสือและเอกสารต่างๆ เช่น เอกสารสัมมนาการศึกษา คณะครูศาสตร์ เอกสารรวบรวมปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย เอกสารการสัมมนาหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เอกสาร

วิธีการสอนภาษาอังกฤษ วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาภาษาอังกฤษและปรึกษาขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาอังกฤษ

2.2 กัดเลือกปัญหา เมื่อได้ปัญหาต่าง ๆ แลวนำปัญหาเหล่านั้นมาพิจารณาลักษณะของปัญหาที่สำคัญและจำเป็นต้องแก้ไขก่อน ปรึกษาคณะผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษเมื่อได้รับการร้องแล้วก็เสนอที่ประชุมเพื่อลงมติจัดสร้างเป็นแบบสถานการณ์ การแก้ปัญหาการสอนวิชาภาษาอังกฤษต่อไป

2.3 ประชุมพิจารณาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่จะนำมาสร้างสถานการณ์จำลองอภิปรายถึงปัญหาที่เลือกมาว่าเหมาะสมที่จะนำมาจัดสร้างสถานการณ์จำลองหรือไม่

ปัญหาการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่นำมาพิจารณาในที่นี้มี 4 ปัญหาคือ

2.3.1 ปัญหาครูไม่ทราบวัตถุประสงค์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

2.3.2 ปัญหาครูไม่ทราบวิธีสอนภาษาอังกฤษ

2.3.3 ปัญหาครูไม่ทราบเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ

2.3.4 ปัญหาครูไม่สามารถประเมินผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

ปัญหาที่ 1 ครูไม่ทราบวัตถุประสงค์ในการสอน

อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาอังกฤษและที่ประชุมเห็นชอบด้วย เพราะในการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับเริ่มต้นนั้น ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษจะต้องทราบวัตถุประสงค์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษแต่มีปัญหาวา ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมากไม่ทราบวัตถุประสงค์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ทำให้การสอนภาษาอังกฤษไม่ได้ผล เพราะครูผู้สอนไม่ดำเนินการสอนไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็นผลให้นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษและไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของวิชาภาษาอังกฤษซึ่งเป็นผลสะท้อนไปถึงผลการเรียนทางด้านเนื้อหาวิชาและทักษะ ก็อนักเรียนไม่มีความรู้พื้นฐานทางเนื้อหาวิชาและทักษะภาษาอังกฤษที่ถูกต้องซึ่งจะเป็นปัญหาให้ครูที่สอนวิชานี้ในระดับสูงขึ้นไปคงเสียเวลาแก้ไขแทนที่จะสอนเรื่องต่อไป นอกจากนั้นนักเรียนยังไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษเพียงพอที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ที่ประชุมอภิปรายและลงมติเห็นชอบให้นำปัญหาครูไม่ทราบวัตถุประสงค์ในการสอน มาสร้างเป็นสถานการณ์จำลองเพื่อใช้ เป็นแบบฝึกการแก้ปัญหาในรูปแบบของสไลด์ชุดประกอบ คำบรรยาย

ปัญหาที่ 2 ครูไม่ทราบวิธีสอนภาษาอังกฤษ

ได้แก่การสอนเสียง ศัพท์ และไวยากรณ์ รวมทั้งทักษะทั้งสี่ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษและที่ประชุมเห็นชอบที่จะนำมาสร้างเป็น สถานการณ์จำลองปัญหาการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพราะในการสอนวิชาภาษาอังกฤษนั้นการ เลือกใช้วิธีสอนของครู เป็นสิ่งสำคัญที่จะมีผลทำให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ ครูจะต้องเลือก วิธีสอนและอุปกรณ์การสอนรวมทั้งจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชาที่จะสอน เพื่อให้ นักเรียน เรียนได้เข้าใจถูกต้องในเวลารวดเร็วและจำได้นาน แต่มีปัญหาคือครูส่วนมากมักจะใช้วิธีสอนภาษาอังกฤษแบบเน้นให้นักเรียนท่องศัพท์มากๆ และสอนไวยากรณ์โดยวิธีอ่าน แปลและท่องกฎเกณฑ์ ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีที่ไม่ได้ผล เพราะนักเรียนจะเบื่อหน่ายและไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนมาไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้

ที่ประชุมลงมติเห็นชอบในการนำปัญหาครูไม่ทราบวิธีสอนภาษาอังกฤษมาสร้างเป็น สถานการณ์จำลองเพื่อใช้ เป็นแบบฝึกการแก้ปัญหาในรูปแบบของเทปบันทึกภาพ

ปัญหาที่ 3 ครูไม่ทราบเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษที่จะสอน

ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษและที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วย เพราะครูสอน ภาษาอังกฤษในระดับ เริ่มต้นนี้จะเป็นผู้วางพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษให้นักเรียนจึงจำเป็น ต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในคานเนื้อหาวิชาและทักษะภาษาอังกฤษดี แต่ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ครูสอนภาษาอังกฤษในระดับ เริ่มต้นมักจะเข้าใจผิดว่า การสอนเรื่องพื้นฐานให้เด็ก เป็นสิ่งที่ยากไม่จำเป็น ต้องมีความรู้มากนักก็สามารถสอนได้ ดังนั้นจึงมีครูสอนภาษาอังกฤษ ในระดับ เริ่มต้นเป็นจำนวนมากที่มีความรู้ เนื้อหาและทักษะภาษาอังกฤษไม่เพียงพอที่จะสอน ซึ่งเป็นผลให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งจะ เป็นผลเสียในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนต่อไป และเป็นปัญหาแก่ครูผู้สอนในระดับชั้นสูงขึ้นไปที่จะต้องมาเสียเวลาแก้ไข

เพื่อให้ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา และเพื่อแก้ปัญหา นี้ให้หมดไปที่ประชุมจึงลงมติเห็นชอบในการนำปัญหานี้มาสร้าง เป็นสถานการณ์จำลองปัญหาการ สอนวิชาภาษาอังกฤษโดยสร้างออกมาในรูปของ "การเขียนบรรยายเรื่อง"

ปัญหาที่ 4 ครูไม่สามารถประเมินผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาอังกฤษและที่ประชุมเห็นชอบที่จะนำปัญหานี้มาสร้าง เป็น สถานการณ์จำลองปัญหาการสอน เพราะการ เรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น ครูจะต้องประเมิน ผลการ เรียนการสอนทุกบทเรียนในทุกชั่วโมง ซึ่งส่วนมากจะเป็นการประเมินผลแบบไม่ เป็น ทางการ ซึ่งครูจะต้องทดสอบทันทีที่สอนจบแต่ละเรื่อง เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนยังไม่เข้าใจ และมีที่ผิดอย่างไรและจะต้องหาทางแก้ไขให้ตรงจุดเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ถูกต้อง แต่มีปัญหาคือครูสอนวิชาภาษาอังกฤษส่วนมากไม่ทำการทดสอบหรือประเมินผลการสอนของตน และการ เรียนของนักเรียนในแต่ละบทเรียนมักจะไปทดสอบแบบ เรียนทางการซึ่งจะเป็นผล ให้ นักเรียนรวบรวมข้อผิดพลาดไว้มากจนยากที่จะแก้ไข เพราะวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ต้อง ใช้ความรู้ต่อเนื่องกันถ้า เข้าใจผิดในเรื่องหนึ่งแล้วก็ไม่สามารรถเรียนเรื่องต่อไปได้เข้าใจ

เพื่อช่วยแก้ไขสภาพการณ์เหล่านี้ให้ดีขึ้นและเป็นแนวทางศึกษาค้นคว้าแก้ปัญหาที่อาจจะ เกิดขึ้นกับผู้สอนที่ประชุมจึงลงมติเห็นชอบที่จะนำปัญหานี้มาสร้าง เป็นสถานการณ์จำลองโดย สร้างออกมาในรูปของ "การแสดงบทบาท"

3. ชั้นผลิตภัณฑ์จำลองสถานการณ์

3.1 ชั้นผลิตภัณฑ์จำลองสถานการณ์ที่เป็นสไลด์ชุดประกอบคำบรรยาย มีวิธี คำเนินการ เป็นชั้นดังนี้

3.1.1 ชั้นศึกษาปัญหาและเตรียมเลือกปัญหาที่น่าสนใจนำมาเขียน เป็น บทสไลด์ชุดประกอบคำบรรยาย ชั้นนี้ผู้วิจัยได้อ่านหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมปลายและโครงการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-7 รวมทั้งศึกษาแบบ เรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาตอนปลายเพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการสอน วิชาภาษาอังกฤษและทราบ เนื้อหาวิชาที่กำหนดให้เรียนในระดับนี้ จากนั้นก็ได้ศึกษาถึงปัญหาการ สอนวิชาภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับครูไม่ทราบวัตถุประสงค์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษจากหนังสือ และเอกสารต่างๆ เช่น เอกสารสัมมนาการฝึกสอนของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย เอกสารสัมมนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ
ในระดับประถมศึกษา วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอนวิชาภาษาอังกฤษและจากการ
สอบถามผู้ที่มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาอังกฤษ เมื่อได้ปัญหาแล้วถูกเสนอที่ประชุม เมื่อที่
ประชุมลงมติเห็นชอบก็นำปัญหานั้นมาดำเนินการต่อไป

3.1.2 นำปัญหานั้นมากำหนดเรื่องราวโดยย่อพร้อมทั้งกำหนดตัวละครแล้วตั้ง
วัตถุประสงค์ของเรื่องดังนี้

1. เพื่อให้ครูเห็นความสำคัญของวัตถุประสงค์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
2. เพื่อให้ครูทราบถึงปัญหาและผลเสียของการสอนที่ไม่ดำเนินการตาม

วัตถุประสงค์

3. เพื่อเป็นแนวความคิดแก่ครูในการเลือกวิธีสอนและกิจกรรมการสอน

ให้สนองวัตถุประสงค์

3.1.3 ขั้นตอนการสร้างสไลด์ชุดประกอบคำบรรยาย ในการสร้างสไลด์ชุด
ประกอบคำบรรยายนี้มีลำดับขั้นการทำดังนี้

1. สร้างโครงเรื่องเนื้อหา
2. ลำดับ เนื้อ เรื่องและ เน้นจุดสำคัญของ เรื่อง เพื่อนำมาถ่ายทอด
3. กำหนดภาพสไลด์ที่จะถ่ายทอดและคำบรรยายประกอบตามลำดับ เนื้อ

เรื่อง

4. นำบทสไลด์ประกอบคำบรรยายที่สร้างขึ้นมาปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุม
การวิจัย และผู้อำนวยการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

5. แก้ไขเพิ่มเติมให้ดีขึ้นและเขียนบทสไลด์ชุดประกอบคำบรรยาย

6. ลงมือถ่ายทำสไลด์ ล้างและเซากรอบ
7. กัดเลือกสไลด์ที่ดีที่สุดและนำมาเรียงลำดับตามบท
8. บันทึกเสียงคำบรรยายเรื่องให้สัมพันธ์กับภาพสไลด์

3.1.4 กำหนดหัวข้ออภิปราย

3.1.5 สร้างแบบสอบถามการใช้สถานการณ์จำลองที่เป็นสไลด์ชุดประกอบคำบรรยาย

3.2 ขั้นตอนผลิตแบบจำลองสถานการณ์ที่เป็นเทปบันทึกภาพ มีวิธีการดำเนินเป็นขั้นๆ ดังต่อไปนี้

3.2.1 ขั้นศึกษาปัญหาและเตรียม เลือกปัญหาที่น่าสนใจที่จะนำมาเขียนบทโทรทัศน์ และให้ที่ประชุมลงมติเห็นชอบ

3.2.2 เมื่อที่ประชุมเห็นชอบแล้ว นำปัญหานั้นมากำหนดเรื่องราวโดยย่อ พร้อมทั้งกำหนดตัวละครและตั้งวัตถุประสงค์ของเรื่องดังนี้

1. ให้ครูสามารถประยุกต์ใช้วิธีสอนแบบต่างๆ ให้เหมาะกับเนื้อหาวิชา และผู้เรียน

2. เป็นแนวทางให้ครูปรับปรุงวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

3.2.3 เขียนบทโทรทัศน์ เลือกเพลงประกอบรายการ จัดทำวัสดุกราฟฟิกที่จำเป็น

3.2.4 จัดสภาพของห้องผลิตรายการให้เป็นสภาพของห้องเรียนจริง เหมือนโรงเรียน

ที่กำหนด

3.2.5 ติดต่อจ้างนักเรียนที่จะมาแสดง

3.2.6 ซอมบท

3.2.7 ขึ้นแสดงและบันทึกการลงบนแถบบันทึกภาพ

3.2.8 กำหนดหัวข้ออภิปราย

3.2.9 สร้างแบบสอบถามการใช้สถานการณ์จำลองที่เป็นแถบบันทึกภาพ

3.3 ขั้นตอนผลิตแบบจำลองสถานการณ์ที่เป็นการเขียนบรรยายเรื่อง มีวิธีการดำเนินการเป็นขั้นๆ ดังนี้

3.3.1 ขั้นศึกษาปัญหา เตรียม เลือกปัญหาที่จะนำมาเขียนบรรยายเรื่องราวและให้ที่ประชุมลงมติเห็นชอบ

3.3.2 นำปัญหาไปกำหนดเรื่องราว

3.3.3 ตั้งวัตถุประสงค์ของเรื่องราวที่นำมาเสนอ เป็นปัญหาดังนี้

1. เพื่อเราใจให้ครูศึกษาความรู้นั้นเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้แม่นยำ
2. เพื่อให้ครูรู้จักคนหาความรู้ เข้ม ใฝ่ใฝ่อยู่เสมอ
3. เพื่อเป็นแนวทางให้ครูวิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

อันเกี่ยวกับเรื่องความรู้ในเนื้อหาวิชา

3.3.4 นำปัญหามาเขียนเค้าเรื่องราวโดยละเอียด

3.3.5 กำหนดหัวข้ออภิปราย

3.3.6 สร้างแบบสอบถามการใช้สถานการณ์จำลองที่เป็นการบรรยายเรื่อง

3.4 ขั้นตอนผลิตแบบจำลองสถานการณ์ที่เป็นการแสดงบทบาท มีวิธีดำเนินการ เป็นขั้นดังนี้

3.4.1 ขั้นศึกษาปัญหา เตรียมเลือกปัญหาที่จะนำมาเขียนการแสดงบทบาท และ

ให้ที่ประชุมลงมติเห็นชอบ

3.4.2 นำปัญหาไปกำหนดเรื่องราว

3.4.3 ตั้งวัตถุประสงค์ของเรื่องราวที่นำมาสร้างปัญหาดังนี้

1. เพื่อให้ครูวิธีประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. เพื่อให้ครูวิธีค้นพบสิ่งผิดในการเรียนการสอนของนักเรียน
3. แนะนำวิธีที่ครูจะแก้ไขข้อผิดของนักเรียนให้ได้ตรงจุด เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย

ใจได้ง่าย

3.4.4 นำเรื่องราวมานำเขียนแยกบทของตัวละครที่จะแสดงบทบาทนั้น

3.4.5 กำหนดหัวข้ออภิปราย

3.4.6 สร้างแบบสอบถามการใช้สถานการณ์จำลองที่เป็นการแสดงบทบาท

4. ขั้นนำสถานการณ์จำลองไปหาประสิทธิภาพ มีลำดับขั้นดังนี้

4.1 รวบรวมแบบจำลองในสถานการณ์จำลองทั้งหมดเข้าเป็นหมวด ในหมวดที่ผู้วิจัยสร้างนี้เป็นแบบที่อยู่ในหมวดภาษาอังกฤษ

4.2 ให้คณะกรรมการตรวจรับรองคุณภาพ รับรองคุณภาพของสถานการณ์จำลอง

คณะกรรมการลงความเห็น ว่า สถานการณ์จำลองอยู่ในเกณฑ์

4.3 นำสถานการณ์จำลองชุดนี้ไปทดลองใช้กับนิสิตปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ผ่านการ เรียนวิชาการ เบื้องต้นมาแล้วจำนวน 20 คน โดยกำหนดให้ศึกษาตามลำดับดังนี้

4.3.1 ให้ศึกษาสไลด์ชุดประกอบคำบรรยาย ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว อภิปราย

4.3.2 ให้ศึกษาการแสดงจากเทปบันทึกภาพ ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วอภิปราย

4.3.3 ให้ศึกษาการ เขียนบรรยาย เรื่อง ศึกษาถึงปัญหาแล้วอภิปราย

4.3.4 ให้ศึกษาการแสดงบทบาทแล้วอภิปราย

4.4 ให้ทำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ไต่จากการสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำสถานการณ์จำลองที่มีส่วน ช่วยในการแก้ปัญหาทางการสอนของนิสิตฝึกสอน ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทุกปัญหา ทุกข้อย่อยโดยแจกแจงความถี่ คิด เป็นร้อยละของจำนวนผู้ตอบในแต่ละข้อย่อยและหาค่าเฉลี่ยโดยวิธีสูตร ⁵⁴

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

5.2 นำค่าเฉลี่ยของข้อมูลแต่ละชุดมาประเมินผลการวิเคราะห์

⁵⁴ ประคอง กรรณัฐ , สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู , (พระนคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515) หน้า 41